

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.9.28.
COM(2011) 594 végleges

2011/0261 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és a 2008/7/EK irányelv módosításáról

{SEC(2011) 1102 végleges}

{SEC(2011) 1103 végleges}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. Bevezetés: Pénzügyi és gazdasági válsággal kapcsolatos összefüggések, politikai célok és a belső piac megfelelő működése biztosításának szükségessége

A közelmúltbeli gazdasági és pénzügyi válságnak komoly hatása volt gazdaságainkra és az államháztartásokra. A pénzügyi szektor vezető szerepet játszott a gazdasági válság kialakulásában, ugyanakkor ennek árát jórészt az államok és az európai polgárok fizették meg. Európán belül és nemzetközileg is határozott az egyetértés abban, hogy a pénzügyi ágazatnak a válság kezelési költségeire és az ágazat jelenlegi aluladóztatására tekintettel méltányosabb hozzájárulást kellene teljesítenie. Számos uniós tagállam már hozott – egymástól eltérő – intézkedéseket a pénzügyi szektor megadóztatása területén. E javaslat célja e kérdésben olyan közös európai megközelítés nyújtása, amely összhangban van a belső piaccal. E javaslat célja, hogy a múltbeli gyakorlatok megismétlődésének elkerülése érdekében – a pénzügyi piacok egyes szegmenseiben mutatkozó különösen kockázatos magatartás kezelése révén – kiegészítse a biztonságosabb pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós szabályozási keretet.

Az Európai Bizottság már a pénzügyi szektor megadóztatásáról szóló, 2010. október 7-i közleményében megvizsgálta azt az elgondolást, hogy pénzügyi tranzakciós adót vezessen be¹. A Bizottság által elvégzett elemzésre figyelemmel, valamint az Európai Tanács², az Európai Parlament³ és a Tanács számos felhívására válaszolva, ez a javaslat az első lépés a következők érdekében:

- a pénzügyi szolgáltatások belső piacán a felaprózódás elkerülése, szem előtt tartva a bevezetésre kerülő, nem összehangolt nemzeti adóügyi intézkedések növekvő számát;
- annak biztosítása, hogy a pénzügyi intézmények tisztességes mértékben járuljanak hozzá a közelmúltbeli válság költségeinek fedezéséhez, valamint adózási szempontból más ágazatokéval egyenlő versenyfeltételek biztosítása⁴;
- a jövőbeli válságok elkerülésére irányuló szabályozási intézkedéseket kiegészítő, megfelelő visszatartó rendelkezések kidolgozása olyan tranzakciókra vonatkozóan, amelyek nem fokozzák a pénzügyi piacok hatékonyságát.

¹ COM(2010) 549 végleges
(<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0549:FIN:HU:PDF>).

² Különösen: az Európai Tanács 2011. március 11-i ülésén az euróövezet állam- és kormányfői megállapították, hogy „az euróövezet és az EU vonatkozásában, valamint nemzetközi viszonylatban a pénzügyi tranzakciókra kivetendő adó bevezetésének lehetőségeit fel kell mérni és részletesebben ki kell dolgozni.” Az Európai Tanács 2011. március 24–25-i, későbbi ülésén megismételte korábbi következtetését, mely szerint a pénzügyi tranzakciókat terhelő globális adó bevezetésének lehetőségét meg kell vizsgálni és részletesebben ki kell dolgozni.

³ Az Európai Parlament 2010. március 10-én és március 25-én elfogadott állásfoglalásaiban felhívta a Bizottságot, hogy végezzen hatásvizsgálatot a pénzügyi tranzakciók megadóztatásáról, megvizsgálva annak előnyeit és hátrányait. Ezenfelül felhívott annak felmérésére, hogy a különböző pénzügyi műveletekre vonatkozó adók lehetőségei hogyan járulnak hozzá potenciálisan az uniós költségvetéshez, valamint hogy milyen mértékben lehetne a lehetőségeket innovatív pénzügyi mechanizmusként felhasználni ahhoz, hogy a fejlődő országoknak, valamint a pénzügyi fejlesztési együttműködés számára támogatást nyújtsanak az éghajlatváltozáshoz való igazodáshoz és annak enyhítéséhez.

⁴ Jelenleg a legtöbb pénzügyi és biztosítási szolgáltatás héamentes.

A potenciálisan megadóztatandó ügyletek nagy részének rendkívül magas mobilitását figyelembe véve igen fontos az olyan torzulások kerülése, melyeket az egyoldalúan fellépő tagállamok által kigondolt adózási szabályok okoznak. A pénzügyi piacok tevékenységek és határok mentén történő felaprózódásának elkerülése, valamint a pénzügyi intézmények Unión belül egyenlő kezelése és végső soron a belső piac megfelelő működése csak uniós szintű intézkedések meghozatalával biztosítható.

Ezért a javaslat – az egységes piac zavartalan működésének biztosítása érdekében – a pénzügyi tranzakciókat terhelő tagállami adók harmonizálásáról rendelkezik.

Az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatra irányuló, 2011. június 29-i bizottsági javaslatnak⁵ megfelelően e javaslat célja továbbá új bevételi forrás képzése az uniós költségvetéshez való tagállami hozzájárulások fokozatos felváltása céljából, ami csökkentené a nemzeti költségvetések terhét.

1.2. Az uniós költségvetés finanszírozása

A pénzügyi ágazat megadóztatása az EU költségvetési felülvizsgálatáról szóló, 2010. október 19-i bizottsági közleményben⁶ is szerepelt, amely kijelenti, hogy „a Bizottság véleménye szerint az alábbi finanszírozási eszközök (nem kimerítő felsorolás) jöhetnek szóba a nemzeti hozzájárulásokat fokozatosan leváltó, az államkincstárak terhét enyhítő saját forrásként: - a pénzügyi ágazat uniós megadóztatása.” Ezt követően az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatra irányuló, 2011. június 29-i javaslat⁷ a pénzügyi tranzakciós adót az EU költségvetésébe felveendő új saját forrásként azonosítja. Ennek megfelelően ezt a javaslatot saját forrásokra vonatkozó további javaslatok fogják kiegészíteni, amelyek meghatározzák, hogy a Bizottság javaslata szerint a pénzügyi tranzakciós adó milyen módon szolgál majd az uniós költségvetés forrásaként.

1.3. Szabályozási háttér

Az Európai Unió jelenleg ambiciózus szabályozási reformprogramot hajt végre a pénzügyi ágazatban. A Bizottság ez év vége előtt meg fogja tenni az európai pénzügyi piacok szabályozásának és felügyeletének alapvető javításához szükséges összes fő elemre vonatkozó javaslatokat. Az EU pénzügyi szolgáltatási reformja négy stratégiai cél köré csoportosul, nevezetesen: a pénzügyi ágazat felügyeletének javítása; a pénzügyi intézmények megerősítése, valamint szükség esetén keret biztosítása azok helyreállításához; a pénzügyi piacok biztonságosabbá és átláthatóbbá tétele; illetve a pénzügyi szolgáltatásokat igénybe vevő fogyasztók védelmének fokozása. Várható, hogy ez a széles körű reform vissza fogja téríteni a pénzügyi szolgáltatási ágazatot a reálgazdaság szolgálatához, kiváltképp a növekedés finanszírozásához. A pénzügyi tranzakciós adóra irányuló javaslat célja e szabályozási reformok kiegészítése.

⁵ COM(2011) 510 végleges.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwkl420/proposal_council_own_resources_en.pdf

⁶ COM(2010) 700 végleges.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0700:FIN:HU:PDF>.

⁷ COM(2011) 510 végleges

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwkl420/proposal_council_own_resources_en.pdf.

1.4 Nemzetközi háttér

Ez a javaslat a pénzügyi szektor megadóztatásával és különösen egy globális szintű pénzügyi tranzakciós adó kidolgozásával kapcsolatos, jelenleg folyó nemzetközi vitához is jelentősen hozzájárul. A kockázatok minimálisra csökkentése érdekében a nemzetközi szinten összehangolt megközelítés a legjobb választás. Ez a javaslat bemutatja, hogy hogyan tervezhető meg és vezethető be egy hatékony, jelentős bevételt generáló pénzügyi tranzakciós adó. A javaslat minden bizonnyal egyengeti az utat a legfontosabb nemzetközi partnerekkel együtt megállapított összehangolt megközelítés előtt.

2. KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELTEKKEL; HATÁSVIZSGÁLAT

2.1. Külső konzultációk és szakértelem

A javaslat széles körben folytatott egyeztetések során nyert külső észrevételek figyelembevételével készült. Ezek az észrevételek a pénzügyi ágazat megadóztatásáról szóló nyilvános konzultáció során adott visszajelzések, a tagállamokkal, szakértőkkel, és a pénzügyi ágazat érdekeltjeivel folytatott célzott konzultációk, valamint hatásvizsgálat céljából készült három különböző külső tanulmány formáját öltötték.

A konzultációs folyamat és a külső hozzájárulás eredményei visszaköszönnek a hatásvizsgálatban.

2.2. Hatásvizsgálat

A javaslatot kísérő hatásvizsgálat a pénzügyi ágazat további megadóztatásának hatásait elemzi (1) a pénzügyi ágazat állami költségvetésekhez való hozzájárulása, (2) a nem kívánatos piaci magatartás korlátozása és ezáltal a piacok stabilizálása, valamint (3) a belső piaci torzulások elkerülése célkitűzésének tekintetében. A hatásvizsgálat két alapelethez vizsgálta: a pénzügyi tranzakciós adót és a pénzügyi tevékenységek adóját, valamint ezeknek számos kialakítási módját, és arra következtetésre jutott, hogy a pénzügyi tranzakciókra kivetendő adó az előnyben részesített megoldás.

Úgy tűnik, hogy a pénzügyi tranzakciós adó magában hordozza a lehetőséget, hogy a pénzügyi ágazatból jelentős adóbevételek származzanak, de csakúgy, mint a pénzügyi tevékenységekre kivetendő adó esetében, a GDP és a tranzakciók piaci volumenének csökkenése tekintetében fennáll a negatív hatások kockázata is. Az áttelepülési kockázatok elkerülése végett mind uniós szinten – a belső piac felaprózódásának elkerülése érdekében –, mind pedig nemzetközileg összehangolt megközelítésre van szükség, a G20-as együttműködés ambícióinak megfelelően.

A piaci reakció és a növekedésre gyakorolt hatás kockázataira adott válaszként továbbá az adó kialakítása – tekintettel az adó gazdasági hatásaira és az adóteherre, valamint a lehetséges adókikerülési stratégiákra és áthelyezési kockázatokra – egyedi enyhítő elemeket tartalmaz:

- az adó tág értelemben meghatározott hatálya termékek, tranzakciók, kereskedési típusok és pénzügyi szereplők, valamint egy pénzügyi csoporton belül végrehajtott tranzakciók tekintetében;
- az illetőség szerinti adózás elvének alkalmazása – a pénzügyi szereplők letelepedésének helye szerinti tagállamban kell adózni, függetlenül a tranzakciók helyétől. Az irányelv akkor is előírja az Európai Unióban történő adózást, ha egy Unió kívüli pénzügyi

intézmény egy uniós féllel folytat pénzügyi tranzakciót, valamint ha az EU-ban működő egyik fióktelepe vesz részt pénzügyi tranzakcióban;

- a nem pénzügyi befektetési célokra szánt tőke költségére gyakorolt esetleges hatások minimalizálása érdekében megfelelő szintű adókulcsok meghatározása;
- a következő tranzakciók kizárása a pénzügyi tranzakciós adó hatálya alól: az elsődleges értékpapír-piacokon (részvények, kötvények) – hogy ne gátolják az államok és társaságok tőkeszerzését – és a devizapiacokon végrehajtott tranzakciók. Az elsődleges piacok kizárása összhangban áll a 2008/7/EK irányelvben is rögzített, régóta fennálló uniós szakpolitikai gyakorlattal;
- a magánháztartások, vállalkozások és pénzügyi intézmények hitelezési és hitelfelvételi tevékenységének, valamint napi szintű egyéb pénzügyi tevékenységeinek – például jelzáloghitelezés, fizetési tranzakciók – elhatárolása;
- például az Európai Központi Bankkal (EKB) és a nemzeti központi bankokkal folytatott pénzügyi tranzakciók kizárása a pénzügyi tranzakciós adó hatálya alól annak érdekében, hogy az irányelv ne legyen hatással a pénzügyi intézmények refinanszírozási lehetőségeire, illetve a monetáris politika eszközeire.

Figyelembe véve a pénzügyi tranzakciós adó ténylegesen javasolt kialakításának jellemzői által biztosított enyhítő intézkedéseket, a GDP-re gyakorolt negatív hatás hosszú távon az alapforgatókönyvhöz képest várhatóan 0,5 %-ra korlátozódik.

A hatásvizsgálatból kiderül, hogy a pénzügyi tranzakciós adó hatással lesz a pénzügyi ágazatbeli piaci magatartásra és üzleti modellekre. A tranzakciós költségek adó miatti növekedése hatással lenne a pénzügyi piaci automatikus kereskedelemre, mivel ezek a költségek jelentősen elemésztenék a minimális hasznot. Ez különösen a nagy frekvenciájú kereskedelem üzleti modelljére igaz, amely fizikailag szorosan kapcsolódik azokhoz a kereskedési platformokhoz, ahol a pénzügyi intézmények számos nagy összegű, de kis haszonkulccsal járó tranzakciót folytatnak le. Ezeket olyan algoritmusokkal kellene felváltani, amelyek kisebb számú, de magasabb haszonkulccsal végrehajtott tranzakciókat váltanak ki (az adó előtt).

A hatásvizsgálatból az is kiderül, hogy a pénzügyi tranzakciós adónak progresszív elosztási hatásai lesznek, vagyis hatása a jövedelem növekedésével arányosan fog növekedni, mivel a magasabb jövedelmű csoportok nagyobb hasznot húznak a pénzügyi ágazat által nyújtott szolgáltatásokból. Ez kifejezetten érvényes az olyan pénzügyi instrumentumokkal, mint a kötvényekkel, részvényekkel és azok származékos termékeivel kapcsolatos tranzakciókra korlátozódó pénzügyi tranzakciós adóra. A pénzügyi tranzakciós adó tervezése során beépített elhatároló jellemzőknek köszönhetően a javaslat alig érinti a pénzügyi piacokba aktívan be nem fektető magánháztartásokat és kis- és középvállalkozásokat.

Az adóbevétel földrajzi megoszlása az adó technikai kialakításától függ. Ezen irányelv alapján a földrajzi eloszlás a pénzügyi tranzakciókban részt vevő pénzügyi intézmények letelepedési helyétől, nem pedig a pénzügyi instrumentumokkal folytatott kereskedelem helyétől függ. Ez valószínűleg az adóbevételek alacsonyabb fokú koncentrációját eredményezi, különösen olyan helyzetekben, amikor pénzügyi intézmények egy másik tagállamban letelepedett pénzügyi intézmény nevében járnak el egy kereskedési platformon.

Az irányelv azt is biztosítja, hogy tagállami szinten, valamint felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal uniós szinten speciális intézkedéseket határozzanak meg az adókikerülés, adócsalás és adóval való visszaélés kezelésére. Felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés teszi majd lehetővé, hogy három évvel a végrehajtást követően megvizsgálják a pénzügyi tranzakciós adónak a belső piac megfelelő működésére, a pénzügyi piacokra és a reálgazdaságra gyakorolt hatását, figyelembe véve a pénzügyi ágazat megadóztatása terén nemzetközi összefüggésben elért haladást.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

3.1. Jogalap

A javasolt irányelvhez tartozó jogalap az EUMSZ 113. cikke. A javaslat célja a pénzügyi tranzakciók közvetett adózására vonatkozó jogszabályok harmonizációja, ami a belső piac megfelelő működésének biztosításához, valamint a verseny torzulásának elkerüléséhez szükséges.

3.2. Szubszidiaritás, arányosság

A tranzakció és a piaci szereplők indokolatlan áthelyezésének elkerülése, valamint az Unión belül a pénzügyi eszközök helyettesítésének elkerülése érdekében szükséges a pénzügyi tranzakciós adó alapvető jellemzőinek egységes, uniós szintű meghatározása. Másképp megfogalmazva: az egységes uniós szintű meghatározás a belső piac megfelelő működésének, valamint az EU-n belüli versenytorzulások elkerülésének biztosításához szükséges.

Ugyanerre a mintára, egy egységes uniós fogalom meghatározás kulcsszerepet tölthet be a belső piac – a pénzügyi ágazat gyakran közeli helyettesítőként szolgáló különböző termékei tekintetében is fennálló – felaprózódásának mérséklésében. A pénzügyi tranzakciós adó harmonizációjának mellőzése adózási arbitrázst és esetleges kettős adóztatást, vagy az adóztatás elmaradását eredményezi. Ez nem csupán azt gátolja meg, hogy a pénzügyi tranzakciókra egyenlő versenyfeltételek mellett kerüljön sor, de a tagállami bevételeket is érinti. Ezenfelül ez a különböző adórendszerekből adódó további megfelelési költségeket is jelent a pénzügyi ágazat számára.

Ezt empirikus bizonyíték támasztja alá. A pénzügyi tranzakciók nemzeti adói eddig vagy a tevékenységek és/vagy intézmények áthelyezését eredményezték, vagy pedig ennek elkerülése érdekében az adókat viszonylag helyhez kötött adóalapokra vetették ki, és a közvetlen helyettesítőkre gyakran nem vonatkoztak. Ezért a kulcsfogalmak és a végrehajtás uniós szintű összehangolása a pénzügyi tranzakciós adók alkalmazása sikerének és a torzulások elkerülésének előfeltétele. Egy ilyen uniós fellépés a kívánatos hozzáállás elérését is támogatja.

Ezért ez a javaslat az adó és az adófizetési kötelezettség közös szerkezetének meghatározására összpontosít. Így a javaslat az adókulcsok pontos meghatározása, a számviteli és jelentési kötelezettségek, valamint az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzése tekintetében elegendő mozgásteret enged a tagállamok számára.

Ennélfogva az uniós pénzügyi tranzakciós adó közös keretrendszere tiszteletben tartja az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás és arányosság elvét. A javaslat célkitűzését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azokat a belső piac megfelelő működésének biztosítása miatt uniós szinten jobban meg lehet valósítani.

A nem rendelet, hanem irányelv formájában javasolt harmonizáció nem lépi túl a célkitűzések – mindenekelőtt a belső piac megfelelő működése – eléréséhez szükséges mértéket. Ezért az megfelel az arányosság elvének.

3.3. A javaslat részletes magyarázata

3.3.1. I. fejezet (Tárgy, hatály és fogalommeghatározások)

Ez a fejezet az uniós pénzügyi tranzakciós adó alapvető keretrendszerét határozza meg. A pénzügyi tranzakciós adó a nettósítás előtti bruttó tranzakció megadóztatását írja elő.

Az adó hatálya tág, mert célja a pénzügyi eszközök valamennyi fajtájára vonatkozó tranzakciók megragadása, mivel azok sok esetben egymás közeli helyettesítőiként működnek. Ennek értelmében a javaslat a tőkepiacon forgalomba hozható eszközökre, pénzpiaci eszközökre (a fizetőeszközök kivételével), kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeire és részvényeire (beleértve az ÁÉKBV-eket és az alternatív befektetési alapokat⁸), valamint származékos megállapodásokra vonatkozik. Ezenfelül az adó hatálya nem korlátozódik az olyan szervezett piacokon folytatott kereskedelemre, mint a szabályozott piacok, a többoldalú kereskedési rendszerek, viszont kiterjed a kereskedelem más fajtáira, beleértve a tőzsdén kívüli kereskedést. A javaslat ezen felül nem korlátozódik a tulajdonjog átruházására, hanem a vállalt kötelezettségekre vonatkozik, azt tükrözve, hogy az érintett pénzügyi intézmény vállalja-e az adott pénzügyi eszközzel járó kockázatot vagy sem („vétel és eladás”). Emellett abban az esetben, amikor származékos megállapodás pénzügyi eszköz szállítását eredményezi, az adóköteles származékos megállapodásokon kívül a pénzügyi eszközök szállítása is adóköteles, azzal a feltétellel, hogy az adó minden egyéb feltétele teljesül.

Mindazonáltal a pénzügyi intézmények refinanszírozási lehetőségeire, valamint általánosságban a monetáris politikára gyakorolt kedvezőtlen hatás elkerülése érdekében a javaslat hatálya nem terjed ki az Európai Központi Bankkal, valamint nemzeti központi bankokkal folytatott tranzakciókra.

A vonatkozó uniós szintű szabályozási keret egyértelmű, átfogó és elfogadott meghatározásokat biztosít⁹ mind azon pénzügyi eszközökre, amelyek eladása, vétele és átruházása adóköteles, mind pedig a származékos megállapodások megkötésére és módosítására. Ami különösen az így említett származékos megállapodásokat illeti, a befektetési célú származékos ügyletekről van szó. Az alkalmazott fogalommeghatározásokból adódik, hogy az azonnali devizatranzakciók nem számítanak adóköteles tranzakcióknak, míg a származékos devizamegállapodások igen. Az árukra vonatkozó származékos ügyletek is ide tartoznak, az árukra vonatkozó fizikai tranzakciók viszont nem.

Pénzügyi tranzakció lehet a strukturált termékek vétele/eladása vagy átruházása is, melyek forgalomképes értékpapírok, vagy értékpapírosítás útján kínált más pénzügyi eszközök. Ezek a termékek hasonlóak a többi pénzügyi eszközhöz, és így bele kell tartozniuk a pénzügyi eszköz e javaslatban használt fogalmába. Ezeknek a pénzügyi tranzakciós adó hatályából való kihagyása adómegkerülési lehetőségeket eredményezne. A termékek e csoportjába tartoznak például a váltók, opciós utalványok és certifikátok, csakúgy, mint a banki értékpapírosítás, amely általában az olyan

⁸ Hivatkozással a pénzügyi eszközöknek a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 145., 2004.4.30., 1. o.) I. mellékletében szereplő fogalommeghatározására. Ebbe a fogalommeghatározásba beletartoznak a kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyei. Következésképpen a 2009/65/EK irányelv (HL L 302., 2009.11.17., 32. o.) 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások (ÁÉKBV) részvényei és befektetési jegyei, valamint a 2011/61/EU irányelv (HL L 174., 2011.7.1., 1. o.) 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott alternatív befektetési alapok (ABA) pénzügyi eszközök. Emiatt ezeknek az eszközöknek a jegyzése és visszaváltása a javaslat értelmében pénzügyi tranzakciónak minősül.

⁹ Nevezetesen a 2004/39/EK irányelv (vö. az előző lábjegyzettel).

eszközökhöz kapcsolódó hitelkockázat piacra való áthárítására vonatkozik, mint a jelzáloghitelek vagy kölcsönök, továbbá a biztosítási értékpapírosítás, amely más típusú kockázatok áthárítását jelenti, mint például a jegyzési garanciavállalás.

Mindazonáltal az adó hatálya a pénzügyi tranzakcióban részt vevő pénzügyi intézmények által végzett pénzügyi tranzakciókra összpontosít, attól függetlenül, hogy a pénzügyi intézmények saját számlára vagy más számlájára, illetve valamely tranzakciós fél nevében járnak-e el. Ez a megközelítés biztosítja a pénzügyi tranzakciós adó átfogó alkalmazását. A gyakorlatban ez rendszerint egyértelmű a kereskedési könyv vonatkozó bejegyzéseiből.

A pénzügyi intézmények fogalommeghatározása igen tág, és alapvetően a befektetési vállalkozásokat, szervezett piacokat, hitelintézeteket, biztosítókat és viszontbiztosítókat, kollektív befektetési vállalkozásokat és azok alapkezelőit, nyugdíjalapokat és azok alapkezelőit, holdingtársaságokat, pénzügyi lízingtársaságokat, különleges célú gazdasági egységeket érinti, és ha lehetséges, utal a szabályozási céllal elfogadott, vonatkozó uniós jogszabályban foglalt meghatározásra. Ezenkívül a bizonyos pénzügyi tevékenységet jellemzően végző egyéb személyeket is pénzügyi intézménynek kell tekinteni.

A javasolt irányelv a további részletekre vonatkozóan felhatalmazáson alapuló hatáskörökről rendelkezik.

A központi szerződő felek, a központi értéktárak és a nemzetközi központi értéktárak nem minősülnek pénzügyi intézménynek annyiban, hogy ezek nem önmagában kereskedésnek minősülő tevékenységeket folytatnak. Ezek az intézmények a pénzpiacok hatékonyabb és átláthatóbb működése szempontjából is kulcsfontosságúak.

A javasolt pénzügyi tranzakciós adó területi alkalmazása, valamint a tagállamok adóztatási jogainak meghatározása az illetőség szerinti adózás elve alapján történik. Annak érdekében, hogy egy pénzügyi tranzakció az Unióban adóköteles legyen, a tranzakciós felek egyikének egy tagállam területén letelepedettnek kell lennie. Az adóztatás abban a tagállamban történik, amelyben a pénzügyi tranzakcióban érintett pénzügyi intézmény letelepedett, azzal a feltétellel, hogy az intézmény saját számlára vagy más számlájára eljáró ügyleti fél, illetve a tranzakciós fél nevében jár el.

Amennyiben a tranzakcióban félként részt vevő vagy azok nevében eljáró pénzügyi intézmények különböző tagállamokban letelepedettek, ezen tagállamok hatásköre lesz a tranzakciónak az általuk e javaslatnak megfelelően meghatározott adókulcs szerinti adóztatása. Amennyiben a pénzügyi intézmények olyan állam területén letelepedettek, amely nem tagja az Európai Uniónak, a tranzakcióra nem vonatkozik az uniós pénzügyi tranzakciós adó, kivéve, ha a tranzakcióban érintett egyik fél az Unióban letelepedett, mely esetben a harmadik országbeli pénzügyi intézmény is letelepedettnek minősül és a tranzakció az érintett tagállamban adókötelessé válik. Az olyan tranzakciókra, amelyek az Unión kívüli kereskedési helyszínen kötődnek, abban az esetben vonatkozik az adó, hogyha a pénzügyi tranzakciót végrehajtó, vagy abban érintett legalább egyik fél az EU-ban letelepedett.

Ha azonban az adó megfizetéséért felelős személy bizonyítani tudta, hogy nincs kapcsolat a tranzakció gazdasági tartalma és bármely tagállam területe között, a pénzügyi intézmény nem tekinthető egy tagállamban letelepedettnek.

Ezenfelül amennyiben egy csoportba tartozó jogalanyok között létrejött tranzakció tárgya egy olyan pénzügyi eszköz, amelynek vétele és eladása adóköteles, az átruházás adóköteles, még akkor is, ha az ügylet nem feltétlenül vétel vagy eladás.

Az előzőekből következik, hogy a pénzügyi tranzakciós adó fent említett célkitűzéseket követő logikája szerint számos pénzügyi tevékenység nem minősül pénzügyi tranzakciónak. A fent ismertetett elsődleges piacok kizárásán túl a polgárok és vállalkozások számára jelentős legtöbb mindennapi pénzügyi tevékenység kívül marad a pénzügyi tranzakciós adó hatályán. Ez a helyzet a biztosítási szerződések megkötése, a jelzáloghitelezés, fogyasztási hitelek, fizetési szolgáltatások, stb. esetében is (noha az ezekkel strukturált termékeken keresztül történő későbbi kereskedésre vonatkozik a pénzügyi tranzakciós adó). Egyben az azonnali piacokon létrejött devizatranzakciók is a javaslat hatályán kívül esnek, ami fenntartja a tőke szabad áramlását. Mindazonáltal a pénzügyi tranzakciós adó a devizaügyleteken alapuló származékos megállapodásokra is kiterjed, mert azok már nem devizaügyletek.

3.3.2. II. fejezet (az adókötelezettség keletkezése, adóalap és adókulcs)

Az adókötelezettség keletkezésének pillanata az a pillanat, amikor a pénzügyi tranzakció létrejön. A tranzakció későbbi visszavonása – a tévedések kivételével – nem jelenti az adókötelezettség keletkezését kizáró okot.

Mivel egyfelől az egyes pénzügyi eszközök (beleértve a származékos eszközöket is) vétele/eladása vagy átruházása, valamint másfelől a származékos megállapodások vétele/eladása, átruházása, megkötése vagy módosítása különböző jellegű és eltérő jellemzőkkel bír, ezekhez különböző adóalapokat kell rendelni.

Egyes (nem származékos) pénzügyi eszközök vételére és eladására ár vagy az ellenérték más formája kerül meghatározásra. Értelemszerűen ezt kell adóalapként meghatározni. Mindazonáltal a piaci torzulások elkerülése érdekében különleges szabályokra van szükség olyan esetekben, amikor az ellenérték alacsonyabb a piaci árnál, illetve a csoport tagjai között létrejött olyan tranzakciónál, amelyek nem tartoznak sem a vétel, sem az eladás fogalmába. Ilyen esetekben az adóalap meghatározásánál a pénzügyi tranzakciós adó kivetésének időpontjában független módon meghatározott piaci árat kell figyelembe venni.

A származékos megállapodások vétele/eladása, átruházása, megkötése és módosítása esetén a pénzügyi tranzakciós adó adóalapja a származékos megállapodás vétele/eladása, átruházása, megkötése vagy módosítása pillanatában érvényes fiktív érték. Ez a megközelítés lehetővé teszi a pénzügyi tranzakciós adó származékos megállapodásokra vonatkozó egyértelmű és egyszerű alkalmazását, a megfelelési és közigazgatási költségek alacsony szintjének biztosítása mellett. Ez a megközelítés megnehezíti, hogy a származékos ügyletre vonatkozó megállapodás esetében alkalmazott kreatív szerződéstervezéssel mesterségesen csökkentés az adóterhet, mivel adószempontból nincs készlet pl. arra, hogy csak az ár- vagy értékkülönbözetre kössenek szerződést. Ezenfelül ez a vétel/eladás, átruházás, vagy a megállapodás megkötése vagy módosítása pillanatában történő adózást jelenti, szemben a megállapodás élettartama alatti különböző pénzmozgások különböző időpontokban történő megadóztatásával. A megfelelő adóteher meghatározása érdekében az ebben az esetben alkalmazandó adókulcsnak elég alacsonynak kell lennie.

Előfordulhat, hogy a tagállamoknak az adóelkerülés, adóelhárítás és adócsalás megelőzése érdekében erre vonatkozó külön rendelkezéseket kell majd hozniuk (lásd még a 3.3.3. szakaszt), például azokban az esetekben, amikor a fiktív érték mesterségesen felosztásra kerül: egy

swapügylet fiktív értékét például el lehet osztani egy tetszőlegesen nagy összeggel, és az összes kifizetést meg lehet szorozni ugyanezzel az összeggel. Ez nem érinti az eszköz pénzmozgását, viszont önkényesen lecsökkenti az adóalap összegét.

Külön rendelkezéseket kell hozni azon tranzakciók adóalapjának meghatározásához, amelyek adóalapja, vagy annak egy része az értékelést végző tagállam devizájától eltérő devizában van meghatározva.

A nem származékos pénzügyi eszköz vétele/eladása vagy átruházása, valamint a származékos megállapodások vétele/eladása, átruházása, megkötése vagy módosítása különböző jellegű. Ezenfelül valószínűleg a piacok is különbözőképpen reagálnak a pénzügyi tranzakciós adó e két kategóriára való alkalmazására. Ezen okok miatt, valamint az általánosságban egyenlő adóztatás biztosítása érdekében különböző adókulcsokat kell alkalmazni a két kategória esetében.

Az adókulcsoknak az adóalap összegének meghatározásához használt módszerek különbözőségét is figyelembe kell venniük.

Általánosságban javasolt, hogy a minimális adókulcsok (amely fölött a nemzeti politikáknak van mozgásterük) az irányelv harmonizációs céljának elérését biztosító, kellően magas szinten kerüljenek meghatározásra. Ezzel együtt a javasolt adókulcsok viszont elég alacsonyak az áttelepülés kockázatának minimálisra csökkentéséhez.

3.3.3. *III. fejezet (A pénzügyi tranzakciós adó megfizetése, kapcsolódó kötelezettségek, valamint az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzése)*

Ez a javaslat a pénzügyi tranzakciós adó hatályát azokra a pénzügyi tranzakciókra való hivatkozással határozza meg, amelyekben az érintett tagállam területén letelepedett (saját számlára vagy más személy számlájára eljáró) pénzügyi intézmény félként vesz részt, vagy azokra a tranzakciókra, amelyekben az intézmény a szerződő fél nevében jár el. Valójában a pénzügyi intézmények igen nagy számú tranzakciót végeznek a pénzügyi piacokon, így a pénzügyi tranzakciós adónak a polgárok helyett a pénzügyi szektorra kell összpontosítania. Ennélfogva ezen intézmények kötelesek megfizetni az adóhatóság felé az adót. Mindazonáltal a tagállamoknak rendelkezniük kell azzal a lehetőséggel, hogy másokra is egyetemleges felelősséget rójanak az adó megfizetésével kapcsolatban, azokat az eseteket is beleértve, amikor a tranzakcióban részt vevő egyik fél székhelye az Európai Unión kívül található.

Számos pénzügyi tranzakciót elektronikus úton hajtanak végre. Ilyen esetekben a pénzügyi tranzakciós adónak az adófizetési kötelezettség keletkezésekor azonnal esedékesnek kell lennie. Más esetekben a pénzügyi tranzakciós adónak egy olyan időszakon belül kell esedékesnek lennie, amely – miközben megfelelő hosszúságú a fizetés manuális feldolgozásához – kerüli az érintett pénzügyi intézmények indokolatlan pénzforgalmi előnyének biztosítását. Ilyen értelemben egy három munkanapos határidő megfelelőnek tekinthető.

A tagállamokat kötelezni kell arra, hogy a pénzügyi tranzakciós adó megfelelő és időben történő kivetését biztosító, valamint az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzését szolgáló intézkedéseket hozzanak.

Ezzel összefüggésben a tagállamoknak fel kell használniuk a pénzügyi piacokra vonatkozó, meglévő és a jövőben elfogadásra kerülő uniós jogszabályokat, melyek a pénzügyi tranzakciókkal kapcsolatos adatszolgáltatási és -nyilvántartási kötelezettségeket tartalmazzák.

Szükség esetén ugyanígy alkalmazniuk kell az adók kivetésére és behajtására vonatkozó közigazgatási együttműködési eszközöket, különösen az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/799/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, február 15-i 2011/16/EU tanácsi irányelvet¹⁰ (2013. január 1-jétől alkalmazandó), és az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló, 2010. március 16-i 2010/24/EU tanácsi irányelvet¹¹ (2012. január 1-jétől alkalmazandó). Szükség szerint és adott esetben egyéb eszközöket is használni kell, például az OECD és az Európa Tanács adózási ügyekben történő kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról szóló többoldalú egyezményét¹².

A javasolt irányelv a további részletekre vonatkozóan felhatalmazáson alapuló hatáskörökről rendelkezik.

A pénzügyi tranzakciós adó alapjául szolgáló elméleti megközelítéssel egyetemben (széles hatály, illetőség szerinti adózás elve, kivételek kizárása) a fentiekben meghatározott szabályok lehetővé teszik az adócsalás, adókikerülés és visszaélés lehetőségének legkisebbre szorítását.

3.3.4. IV. fejezet (Záró rendelkezések)

A javaslat harmonizációs céljából eredően a tagállamok nem tarthatnak fenn, és nem vezethetnek be a pénzügyi tranzakciókra más adót, mint az ebben a javasolt irányelvben foglalt pénzügyi tranzakciós adó vagy a héa. Valójában a héát illetően a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv¹³ 137. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt, az adózás lehetősége választásának a továbbiakban is érvényesülnie kell. Az egyéb, például a biztosítási díjakat terhelő adók természetesen más jellegűek, csakúgy, mint a pénzügyi tranzakciók nyilvántartásba vételi díjára vonatkozó adók, amennyiben azok költségek valós visszatérítését vagy a nyújtott szolgáltatás ellenértékét képviselik. Ezért a javaslat nem vonatkozik ezekre az adókra és díjakra.

Elviekben továbbra is teljes körűen érvényesülnek a tőkeemelést terhelő közvetett adókról szóló, 2008. február 12-i 2008/7/EK tanácsi irányelv¹⁴ rendelkezései. Ez például azt jelenti, hogy a részvények és egyéb, ugyanolyan jellegű értékpapírok vagy az ilyen értékpapírokat képviselő certifikátok, adóslevelek – beleértve az államkötvényeket –, valamint a kölcsönökhöz kapcsolódó, más forgalomképes értékpapírok – a 2008/7/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdésének megfelelő – elsődleges kibocsátására nem vonatkozik az uniós pénzügyi tranzakciós adó. A két irányelv közötti esetleges ellentmondás elkerülése végett elő kell írni, hogy az irányelvjavaslatban foglalt rendelkezések elsőbbséget élveznek a 2008/7/EK irányelvben foglalt rendelkezésekkel szemben.

4. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

Az előzetes becslések alapján a piaci reakcióktól függően az adóbevételek az EU egészére nézve évente 57 milliárd EUR-t tehetnek ki.

¹⁰ HL L 64., 2011.3.11., 1. o.

¹¹ HL L 84., 2010.3.31., 1. o.

¹²

<http://www.oecdilibrary.org/docserver/download/fulltext/2311331e.pdf?expires=1309623132&id=id&accname=ocid194935&checksum=37A9732331E7939B3EE154BB7EC53C41>

¹³ HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

¹⁴ HL L 46., 2008.2.21., 11. o.

Az Európai Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó tanácsi határozatról szóló, 2011. június 29-i javaslatnak megfelelően a javaslat a tagállamok, valamint az uniós költségvetés számára lényegében új bevételi forrást hozna létre.

Az uniós pénzügyi tranzakciós adóból befolyó összeg teljes egészében vagy részben felhasználható az uniós költségvetés saját forrásaként, kiváltva a nemzeti költségvetésből fizetett bizonyos meglévő saját forrásokat, ami hozzájárulna a tagállamok költségvetési konszolidációs erőfeszítéseikhez. A Bizottság külön kiegészítő javaslatokat fog benyújtani annak meghatározására, hogy a pénzügyi tranzakciós adó milyen módon használható fel az uniós költségvetés forrásaként.

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és a 2008/7/EK irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 113. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament véleményére¹⁵,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹⁶,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A közelmúltbeli pénzügyi válság minden szinten vitákat váltott ki a pénzügyi ágazat esetleges további, különösen pénzügyi tranzakciós adó formájában történő megadóztatásáról. Ez a vita abból a kívánalomból ered, hogy a pénzügyi ágazat járuljon hozzá a válság költségeinek fedezéséhez, valamint hogy az ágazat adóztatása a jövőben a többi ágazathoz viszonyítva tisztességesen történjen; hogy a pénzügyi intézményeket visszatartsák a túlzottan kockázatos tevékenységektől; hogy kiegészítsék a jövőbeli válságok elkerülését célzó szabályozási intézkedéseket, valamint hogy kiegészítő bevételt teremtsenek az általános költségvetések vagy adott politikai célok számára.
- (2) A tagállamok által egyoldalúan hozott intézkedésekből adódó torzulások megelőzése érdekében, valamint az érintett pénzügyi tranzakciók többségének rendkívül magas mobilitását figyelembe véve, és így a belső piac megfelelő működésének biztosítása céljából fontos, hogy a tagállami pénzügyi tranzakciós adók alapvető elemei uniós szinten harmonizáltak legyenek. Ezért kerülni kell az Unión belül az adózási arbitrázs ösztönzőit, és az uniós pénzügyi piacok között allokációs torzulásokat, valamint a kettős adózás, és az adózás elmaradásának lehetőségeit.
- (3) A belső piac megfelelő működése érdekében a pénzügyi tranzakciós adónak a pénzügyi eszközök széles skálájával – a strukturált termékeket is beleértve – szervezett piacokon vagy tőzsdén kívül folytatott kereskedelemre, illetve a származékos ügyletek megkötésére és módosítására kell vonatkoznia. Ugyanezen okból a pénzügyi tranzakciós adót a pénzügyi intézmények táján meghatározott körére kell alkalmazni.

¹⁵ HL C [...], [...], [...]. o. .

¹⁶ HL C [...], [...], [...]. o.

- (4) A pénzügyi eszközöknek a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (MiFID)¹⁷ I. mellékletében szereplő fogalom meghatározásába a kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyei is beletartoznak. Ez maga után vonja, hogy az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 2009. július 13-i 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁸ 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások (ÁÉKBV) részvényei és befektetési jegyei, továbbá az alternatív befektetési alap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2011. június 8-i 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁹ 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott alternatív befektetési alapok (ABA) pénzügyi eszközök. Ennélfogva ezen eszközök jegyzése és visszavásárlása olyan tranzakció, amelyre a pénzügyi tranzakciós adónak vonatkoznia kell.
- (5) A pénzügyi piacok hatékony és átlátható működésének megőrzése érdekében ki kell zárni bizonyos jogalanyokat ezen irányelv személyi hatálya alól, mivel azok olyan feladatokat látnak el, amelyek önmagukban nem kereskedési tevékenységnek, hanem inkább a kereskedés elősegítésének tekinthetők, vagy pedig a tagállamoknak történő pénzügyi segítségnyújtás érdekében kötnek pénzügyi tranzakciókat.
- (6) A pénzügyi intézmények refinanszírozási lehetőségeire, valamint a monetáris politikára gyakorolt kedvezőtlen hatás elkerülése érdekében a pénzügyi tranzakciós adó hatálya nem terjed ki a nemzeti központi bankokkal, valamint az Európai Központi Bankkal folytatott tranzakciókra.
- (7) A származékos ügyletek kötését, illetve módosítását kivéve az elsődleges piacon folytatott kereskedés nagy részét, valamint a polgárokat és a vállalkozásokat érintő legtöbb ügyletet – például a biztosítási szerződések kötését, a jelzáloghitelezést, a fogyasztási hiteleket, a fizetési szolgáltatásokat – ki kell zárni a pénzügyi tranzakciós adó hatálya alól annak érdekében, hogy ne kerüljön veszélybe a kormányzatok és a társaságok tőkéhez jutása, a háztartások pedig mentesüljenek a hatás alól.
- (8) A belső piac torzulásainak elkerülése érdekében az adókötelezettséget és az adóalapot harmonizálni kell.
- (9) Az adókötelezettség keletkezésének időpontját nem szabad indokolatlanul késleltetni, és annak egybe kell esnie a pénzügyi tranzakció létrejöttével.
- (10) Annak érdekében, hogy az adóalap meghatározása a lehető legegyszerűbb legyen, és a költségek a vállalkozások és az adóhatóság tekintetében egyaránt korlátozottak legyenek, a nem származékos megállapodásokhoz kapcsolódó pénzügyi tranzakciók esetében rendszerint a tranzakcióval összefüggésben nyújtott ellenértéket kell figyelembe venni. Abban az esetben, amikor ellenérték nincs vagy a nyújtott ellenérték a piaci árnál alacsonyabb, úgy az utóbbit kell a tranzakció valós értékének tekinteni. Ugyanígy a számítás

¹⁷ HL L 145., 2004.4.30., 1–44. o.

¹⁸ HL L 302., 2009.11.17., 32–96. o.

¹⁹ HL L 174., 2011.7.1., 1–73. o.

megkönnyítése érdekében a fiktív értéket kell a származékos megállapodások eladása/vétele, átruházása, megkötése és módosítása esetén alkalmazni.

- (11) Az egyenlő elbánás érdekében minden tranzakciócsoporton belül – azaz egyrészt a nem származékos pénzügyi eszközökkel folytatott kereskedés, másrészt a származékos megállapodások eladása/vétele, átruházása, megkötése vagy módosítása tekintetében – egyetlen adókulcsot kell alkalmazni.
- (12) Annak érdekében, hogy az adóztatás a pénzügyi ágazatra és ne a polgárookra összpontosuljon, és mivel a pénzügyi intézmények végzik a pénzügyi piacokon a tranzakciók döntő többségét, az adó ezen intézményekre alkalmazandó, attól függetlenül, hogy a pénzügyi intézmények saját nevükben, más személyek nevében, saját számlára vagy más személyek számlájára kereskednek-e.
- (13) A pénzügyi tranzakciók magas mobilitása miatt, valamint az esetleges adóelkerülés lehetőségének mérséklése érdekében a pénzügyi tranzakciós adót az illetőség szerinti adózás elve alapján kell alkalmazni.
- (14) A minimális adókulcsokat az irányelv harmonizációs céljának elérését biztosító, kellően magas szinten kell meghatározni. Ezzel együtt az adókulcsoknak az áttelepülés kockázatának minimálisra csökkentéséhez elegendően alacsonynak kell lenniük.
- (15) A pénzügyi tranzakciós adó pontos és időben történő kivetése érdekében a tagállamok kötelesek meghozni a szükséges intézkedéseket. Az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzése érdekében a tagállamok szükség szerint kötelesek alkalmazni az adóügyekben meglévő kölcsönös segítségnyújtási eszközöket, valamint hasznosítani a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint a pénzügyi szektorra háruló adatszolgáltatási és nyilvántartási kötelezettségeket.
- (16) Annak érdekében, hogy lehetővé váljon részletesebb szabályok elfogadása annak meghatározására vonatkozóan, hogy bizonyos pénzügyi tevékenységek egy vállalkozás tevékenységének jelentős részét alkotják-e, azaz a vállalkozás az irányelv alkalmazásában pénzügyi intézménynek minősül-e, továbbá részletesebb szabályok elfogadása az adócsalás, adókikerülés és visszaélés elleni védelemre, az ehhez szükséges intézkedések meghatározása tekintetében a Bizottságot az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően fel kell hatalmazni jogi aktusok elfogadására. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, beleértve a szakértői szintű konzultációt. A Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és kidolgozása során biztosítani kell a kapcsolódó dokumentumoknak a Tanács részére kellő időben történő, megfelelő átadását.
- (17) Az irányelv és a tőkeemelést terhelő közvetett adókról szóló, 2008. február 12-i, 2008/7/EK tanácsi irányelv²⁰ közötti esetleges ellentmondások elkerülése érdekében az említett irányelvet megfelelően módosítani kell.
- (18) Mivel ezen irányelv célkitűzését – nevezetesen a pénzügyi tranzakciós adó alapvető elemeinek uniós szintű harmonizációját – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az az egységes piac megfelelő működésének biztosítása miatt uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben

²⁰ HL L 46., 2008.2.21., 11. o.

foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

1. cikk *Tárgy és hatály*

1. Ez az irányelv a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszerét határozza meg.
2. Ez az irányelv valamennyi pénzügyi tranzakcióra vonatkozik, azzal a feltétellel, hogy a tranzakcióban érintett felek legalább egyike valamelyik tagállamban letelepedett, valamint hogy az egyik tagállam területén letelepedett pénzügyi intézmény a tranzakcióban részt vevő fél, saját számlára vagy más személy számlájára jár el, vagy a tranzakció valamely fele nevében jár el.
3. Az irányelv nem vonatkozik az alábbi jogalanyokra:
 - (a) az európai pénzügyi stabilitási eszköz;
 - (b) a (4) bekezdés c) pontjára is figyelemmel, két vagy több tagállam által finanszírozás mobilizálása, valamint súlyos finanszírozási problémákkal érintett vagy veszélyeztetett tagjai számára pénzügyi segítségnyújtás céljából alapított nemzetközi pénzügyi intézmény;
 - (c) a központi szerződő felek a központi szerződő fél funkciójának ellátásakor;
 - (d) a központi értéktárak és a nemzetközi központi értéktárak, a központi értéktár vagy nemzetközi központi értéktár funkciójának ellátásakor.Mindazonáltal, ha egy jogalany az első két albekezdés értelmében nem adóalany, az nem zárja ki ügyleti partnere adókötelezettségét.
4. Az irányelv nem vonatkozik a következő tranzakciókra:
 - (a) az 1287/2006/EK bizottsági rendelet²¹ 5. cikkének c) pontjában említett elsődleges piaci tranzakciók, a 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²² 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások (ÁÉKBV), valamint a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²³ 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott alternatív befektetési alapok (ABA) részvényei és befektetési jegyei kibocsátásának és visszaváltásának kivételével.

²¹ HL L 241., 2006.9.2., 1. o.

²² HL L 302., 2009.11.17., 32. o.

²³ HL L 174., 2011.7.1., 1. o.

- (b) tranzakciók az Európai Unióval, az Európai Atomenergia-közösséggel, az Európai Központi Bankkal, az Európai Beruházási Bankkal és az Európai Unió vagy az Európai Atomenergia-közösség által létrehozott szervezetekkel, amelyekre a Jegyzőkönyv az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről alkalmazandó, e Jegyzőkönyv és végrehajtási megállapodásai, illetve a székhely-megállapodások keretein belül és feltételei szerint, amennyiben ez nem torzítja a versenyt;
- (c) tranzakciók a b) pontban említetteken kívüli nemzetközi szervezetekkel vagy testületekkel, amelyeket a fogadó állam hatóságai e minőségükben elismernek, a testületeket létrehozó nemzetközi egyezményekben, illetve a székhely-megállapodásokban rögzített kereteken belül és feltételek szerint;
- (d) tranzakciók a tagállamok központi bankjaival.

2. cikk Fogalommeghatározások

1. Ezen irányelv alkalmazásában:

- (1) „pénzügyi tranzakció”:
 - (a) pénzügyi eszköz nettósítást és kiegyenlítést megelőző eladása és vétele, beleértve a visszavásárlási és fordított visszavásárlási megállapodásokat, az értékpapír-kölcsönzési és -kölcsönvételi megállapodásokat;
 - (b) pénzügyi eszközzel tulajdonosként való rendelkezésre vonatkozó jog csoporton belüli jogalanyok közötti átruházása, valamint az a) pont alá nem tartozó esetekben valamennyi olyan egyenértékű művelet, amely a pénzügyi eszközhöz társuló kockázat átruházásával jár;
 - (c) származékos megállapodások megkötése és módosítása;
- (2) „pénzügyi eszközök”: a 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁴ I. mellékletének C. szakaszában meghatározott pénzügyi eszközök és a strukturált termékek;
- (3) „származékos megállapodás”: a 2004/39/EK irányelv I. melléklete C. szakaszának (4)–(10) pontjában meghatározott pénzügyi eszköz;
- (4) „visszavásárlási megállapodás” és „fordított visszavásárlási megállapodás”: a 2006/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁵ 3. cikkében meghatározott megállapodás;
- (5) „értékpapír-kölcsönzési megállapodás” és „értékpapír-kölcsönvételi megállapodás” a 2006/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkében meghatározott megállapodás;
- (6) „strukturált termék”: forgalomképes értékpapírok vagy a 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁶ 4. cikkének (36) bekezdésében meghatározott értékpapírosítás útján

²⁴ HL L 145., 2004.4.30., 1. o.

²⁵ HL L 177., 2006.6.30., 201. o.

²⁶ HL L 177., 2006.6.30., 1. o.

kínált, egyéb pénzügyi eszközök, vagy a hitelkockázattól eltérő kockázatok átruházásával járó, egyenértékű tranzakciók;

- (7) „pénzügyi intézmény”: a következők bármelyike:
- (a) a 2004/39/EK irányelv 4. cikkében meghatározott befektetési vállalkozás;
 - (b) a 2004/39/EK irányelv 4. cikkében meghatározott szabályozott piac, valamint valamennyi egyéb szervezett kereskedési helyszín és platform;
 - (c) a 2006/48/EK irányelv 4. cikkében meghatározott hitelintézet;
 - (d) a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁷ 13. cikkében meghatározott biztosító és viszontbiztosító;
 - (e) a 2009/65/EK irányelv 1. cikkében meghatározott átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozás (ÁÉKBV), valamint a 2009/65/EK irányelv 2. cikkében meghatározott alapkezelő társaság;
 - (f) a 2003/41/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁸ 6 cikkének a) pontjában meghatározott nyugdíjalap vagy foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény, valamint az ilyen alap vagy intézmény vagyongazdálkodója;
 - (g) a 2011/61/EU irányelv 4. cikkében meghatározott alternatív befektetési alap (ABA) és alternatív befektetési alapkezelő (ABAK);
 - (h) a 2006/48/EK irányelv 4. cikkében meghatározott különleges értékpapírosítási célú gazdasági egység;
 - (i) a 2009/138/EK irányelv 13. cikkének (26) bekezdésében meghatározott különleges célú gazdasági egység;
 - (j) az alábbiak közül egy vagy több tevékenységet végző bármely más társaság, amennyiben ezek a tevékenységek – a pénzügyi tranzakciók mennyiségét vagy értékét tekintve – a társaság teljes tevékenységének jelentős részét alkotják:
 - i. a 2006/48/EK irányelv I. mellékletének 1., 2., 3., 6. pontjában említett tevékenységek;
 - ii. bármely pénzügyi eszköz vonatkozásában saját számlára vagy ügyfél számlájára történő kereskedés;
 - iii. vállalkozásban tulajdoni részesedés megszerzése;
 - iv. pénzügyi eszközökben való részvétel vagy azok kibocsátása;
 - v. a iv. pontban említett tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások nyújtása.

²⁷ HL L 335., 2009.12.17., 1. o.

²⁸ HL L 235., 2003.9.23., 10. o.

- (8) „központi szerződő fél”: olyan jogi személy, amely egy vagy több pénzügyi piacon folyó kereskedésben az ügyleti felek közé belép, így minden eladó vevőjévé és minden vevő eladójává válik;
- (9) „nettósítás”: a 98/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁹ 2. cikkében meghatározott jelentéssel bír;
- (10) „fiktív érték”: egy adott származékos megállapodásra kifizetett összegek kiszámítására használt, mögöttes névleges vagy névérték.
2. A Bizottság a 13. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el részletes szabályok meghatározása céljából, amelyek annak megállapítására irányadók, hogy az (1) bekezdés 7. pontjának j) alpontjában említett tevékenységek a vállalkozás teljes tevékenységének jelentős részét alkotják-e.

3. cikk *Letelepedés*

1. Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a pénzügyi intézményt akkor kell valamely tagállam területén letelepedettnek tekinteni, ha az alábbi feltételek bármelyike teljesül:
- (a) az adott tagállam hatóságai az engedély tárgyát képező tranzakciók tekintetében engedélyezték, hogy ilyen minőségben eljárjon;
 - (b) székhelye az adott tagállamban van;
 - (c) állandó címe vagy a szokásos tartózkodási helye ebben tagállamban van;
 - (d) az adott tagállamban fióktelepe van, a fióktelep által folytatott tranzakciók tekintetében;
 - (e) az a), b) c) vagy d) pont szerint az adott tagállamban letelepedett másik pénzügyi intézménnyel vagy az adott tagállam területén letelepedett, nem pénzügyi intézmény szerződő féllel kötött pénzügyi tranzakcióban saját számlára vagy más személy számlájára eljárva szerződő fél, illetve a tranzakció szerződő fele nevében jár el.
2. Amennyiben az (1) bekezdésben foglalt listában szereplő feltételek közül több is teljesül, a letelepedés helye szerinti tagállam meghatározásához a listában korábban szereplő első teljesülő feltétel bír jelentőséggel.
3. Az (1) bekezdés ellenére a pénzügyi intézmény nem tekinthető az említett bekezdés értelmében véve letelepedettnek, amennyiben a pénzügyi tranzakciós adó megfizetéséért felelős személy bizonyítja, hogy nincs kapcsolat a tranzakció gazdasági tartalma és bármely tagállam területe között.
4. Az olyan személy, amely nem pénzügyi intézmény, abban az esetben tekinthető valamely tagállamban letelepedettnek, amennyiben székhelye, illetve természetes személy esetében állandó címe vagy szokásos tartózkodási helye az adott államban található, vagy az adott államban fióktelepe van, az adott fióktelep által végzett tranzakciók tekintetében.

²⁹ HL L 166., 1998.6.11., 45. o.

II. fejezet

Az adókötelezettség keletkezése, adóalap és adókulcsok

4. cikk

A pénzügyi tranzakciós adó megfizetési kötelezettségének keletkezése

1. A pénzügyi tranzakciós adó megfizetési kötelezettsége minden egyes pénzügyi tranzakció tekintetében a tranzakció létrejöttkor keletkezik.
2. A tranzakció későbbi visszavonása vagy helyesbítése – a tévedés esetének kivételével – nem érinti az adókötelezettség keletkezését.

5. cikk

A pénzügyi tranzakciós adó alapja a nem származékos megállapodásokhoz kapcsolódó pénzügyi tranzakciók esetében

1. A 2. cikk (1) bekezdése 1. pontjának c) alpontjában, illetve a származékos megállapodások tekintetében a 2. cikk (1) bekezdése 1. pontjának a) és b) alpontjában említett pénzügyi tranzakciók kivételével a pénzügyi tranzakciók esetében az adó alapját képezi az átruházásért cserébe az ügyleti partner vagy harmadik fél által megfizetett, vagy tőle esedékes teljes ellenérték.
2. Az (1) bekezdés ellenére az ott említett esetekben az adóalap az abban az időpontban meghatározott piaci ár, amikor a pénzügyi tranzakciós adó megfizetési kötelezettsége keletkezik:
 - a) amennyiben az ellenérték a piaci árnál alacsonyabb;
 - b) a 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett esetekben.
3. A (2) bekezdés alkalmazásában a piaci ár az a teljes összeg, amelyet független felek közötti tranzakcióban az adott pénzügyi eszközért ellenértékként fizettek volna.

6. cikk

Az adó alapja származékos megállapodásokkal kapcsolatos pénzügyi tranzakciók esetében

A 2. cikk (1) bekezdése 1. pontjának c) alpontjában, illetve a származékos megállapodások tekintetében a 2. cikk (1) bekezdése 1. pontjának a) és b) alpontjában említett pénzügyi tranzakciók esetében a pénzügyi tranzakciós adó alapja a származékos megállapodás pénzügyi tranzakció idején fennálló fiktív értéke.

Amennyiben több fiktív értéket állapítanak meg, az adóalap meghatározásához a legnagyobb összeget kell használni.

7. cikk
Az adóalapra vonatkozó közös rendelkezések

Amennyiben az 5. és 6. cikk értelmében az adóalap meghatározásában jelentőséggel bíró érték teljes egészében vagy részben az adót kivető tagállamtól eltérő pénznemben van meghatározva, az alkalmazandó átváltási árfolyam a pénzügyi tranzakciós adó megfizetési kötelezettségének keletkezési időpontjában az érintett tagállam legrepresentatívabb devizapiacán jegyzett legutolsó eladási árfolyam, vagy pedig az erre a piacra való hivatkozással az adott tagállam által megállapított szabályok szerint meghatározott árfolyam.

8. cikk
Alkalmazás, szerkezet és az adókulcsok szintje

1. A tagállamok a pénzügyi tranzakciós adónak az adókötelezettség keletkezésekor hatályos kulcsait alkalmazzák.
2. A tagállamok az adókulcsokat az adóköteles összeg bizonyos százalékában határozzák meg.

Az adókulcsok nem lehetnek alacsonyabbak a következőknél:

- (a) az 5. cikkben említett pénzügyi tranzakciók esetében 0,1 %;
 - (b) a 6. cikkben említett pénzügyi tranzakciók esetében 0,01 %.
3. A tagállamok azonos adókulcsot alkalmaznak valamennyi, a (2) bekezdés a) és b) pontja értelmében azonos kategóriába tartozó összes pénzügyi tranzakcióra.

III. fejezet

A pénzügyi tranzakciós adó megfizetése, kapcsolódó kötelezettségek, valamint az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzése

9. cikk
A pénzügyi tranzakciós adó adóhatóságnak történő megfizetéséért felelős személy

1. Az egyes pénzügyi tranzakciókat illetően a pénzügyi tranzakciós adót minden olyan pénzügyi intézmény megfizeti, amelynek esetében valamelyik alábbi feltétel teljesül:
 - (a) a tranzakcióban félként részt vesz, saját számlára vagy más személy számlájára jár el;
 - (b) a tranzakció egyik fele nevében jár el; vagy
 - (c) a tranzakciót a saját számlájára folytatta le.
2. Amennyiben a pénzügyi intézmény másik pénzügyi intézmény nevében vagy számlájára jár el, az adó megfizetéséért kizárólag ez a másik pénzügyi intézmény felel.
3. A tranzakcióban részt vevő minden fél, a pénzügyi intézményeken kívüli személyeket is beleértve, egyetemlegesen felelnek a tranzakció után esedékes adó pénzügyi intézmény

általi megfizetéséért, amennyiben a pénzügyi intézmény a 10. cikk (4) bekezdésében megállapított határidőn belül nem fizette meg a részéről esedékes adót.

4. A tagállamok előírhatják, hogy az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett pénzügyi tranzakciós adó megfizetéséért felelős személytől eltérő személyt is egyetemleges felelősség terhel az adó megfizetéséért.

10. cikk

A pénzügyi tranzakciós adó megfizetésének határidejére, a fizetés biztosítását szolgáló kötelezettségekre, valamint a fizetés ellenőrzésére vonatkozó rendelkezések

1. A tagállamok állapítják meg a nyilvántartásba vételi, számviteli és adatszolgáltatási kötelezettségeket, valamint az annak biztosítását szolgáló más kötelezettségeket, hogy az adóhatóságok részére esedékes pénzügyi tranzakciós adó ténylegesen megfizetésre kerüljön.
2. A tagállamok intézkedéseket fogadnak el annak biztosítására, hogy a pénzügyi tranzakciós adó megfizetéséért felelős valamennyi személy olyan adóbevallást nyújtson be az adóhatósághoz, amely tartalmazza a pénzügyi tranzakciós adó egyhónapos időtartam alatt keletkezett megfizetési kötelezettségének kiszámításához szükséges valamennyi információt, beleértve az egyes adókulcsokkal adózó tranzakciók összértékét. A pénzügyi tranzakciós adóra vonatkozó bevallást az adókötelezettség keletkezésének hónapját követő hónap tizedik napjáig kell benyújtani.
3. A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a 2004/39/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése nem vonatkozik a pénzügyi intézményekre, legalább öt éven keresztül az illetékes hatóságok rendelkezésére álljon az intézmények által végzett valamennyi pénzügyi tranzakcióra vonatkozó lényeges adat, függetlenül attól, hogy saját nevükben vagy más személy nevében, saját számlájukra vagy más személy számlájára jártak-e el.
4. A tagállamok biztosítják, hogy az esedékes pénzügyi tranzakciós adó az alábbi időpontokban befizetésre kerüljön az adóhatóságokhoz:
 - (a) elektronikus úton végzett tranzakciók esetében az adókötelezettség keletkezésének pillanatában;
 - (b) minden más esetben az adókötelezettség keletkezésének pillanatát követő három munkanapon belül.
5. A tagállamok biztosítják, hogy az ügyben illetékes hatóságok ellenőrizzék, hogy az adókat megfelelően megfizették-e.

11. cikk

Az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzésére vonatkozó különös rendelkezések

1. A tagállamoknak intézkedéseket kell elfogadniuk az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzése céljából.
2. A Bizottság a 13. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el, amelyek meghatározzák a tagállamok által az (1) bekezdés értelmében megteendő intézkedéseket.

3. A tagállamok szükség esetén igénybe veszik az adóügyi közigazgatási együttműködés tekintetében elfogadott uniós rendelkezéseket, és különösen a 2011/16/EU és 2010/24/EU tanácsi irányelvet. Emellett kihasználják a pénzügyi tranzakciókra vonatkozóan már létező adatszolgáltatási és nyilvántartási kötelezettségeket.

IV. fejezet

Záró rendelkezések

12. cikk

A pénzügyi tranzakciókra kivetett egyéb adók

A tagállamok az ebben az irányelvben foglalt pénzügyi tranzakciós adón és a 2006/112/EK tanácsi irányelvben³⁰ előírt hozzáadottérték-adón kívül nem tarthatnak fenn és nem vezethetnek be a pénzügyi tranzakciókat terhelő más adót.

13. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

1. A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek szerint felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.
2. A 2. cikk (2) bekezdésében, és a 11. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazás a 18. cikkben említett időponttól számított határozatlan időtartamra szól.
3. A Tanács a 2. cikk (2) bekezdésében, valamint a 11. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást bármikor visszavonhatja. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
4. A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul értesíti arról a Tanácsot.
5. A 2. cikk (2) bekezdése, és a 11. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha a Tanács nem emel ellene kifogást az azt követő két hónapon belül, hogy a Bizottság tájékoztatta a jogi aktusról, illetve ha ezen határidő lejárt előtt a Tanács tájékoztatta a Bizottságot arról, hogy nem kíván kifogást emelni. Ez az időszak a Tanács kezdeményezésére 2 hónappal meghosszabbodik.

14. cikk

Az Európai Parlament tájékoztatása

Az Európai Parlament tájékoztatást kap a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok Bizottság általi elfogadásáról, az ezekkel kapcsolatban emelt kifogásokról, illetve a felhatalmazás Tanács általi visszavonásáról.

³⁰ HL L 347., 2006.12.11., 1–118. o.

15. cikk
A 2008/7/EK irányelv módosítása

A 2008/7/EK irányelv a következőképpen módosul:

- (1) A 6. cikk (1) bekezdésében az a) pontot el kell hagyni.
- (2) A szöveg a 6. cikk után a következő cikkel egészül ki:

„6a. cikk

Kapcsolat a .../.../EU irányelvvel

Ez az irányelv nem érinti a .../.../EU tanácsi irányelvet³¹.”

16. cikk
Felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés

A Bizottság ötévenként, illetve első alkalommal 2016. december 31-ig az ezen irányelv alkalmazásáról szóló jelentést terjeszt a Tanács elé, amelyet adott esetben kiegészít az irányelv módosítására vonatkozó javaslattal.

Ebben a jelentésben a Bizottság megvizsgálja legalább a pénzügyi tranzakciós adónak a belső piac megfelelő működésére, a pénzügyi piacokra és a reálgazdaságra gyakorolt hatását, valamint figyelembe veszi a pénzügyi ágazat megadóztatásának nemzetközi összefüggésben történő előrehaladását.

17. cikk
Átültetés a nemzeti jogba

1. A tagállamok legkésőbb 2013. december 31-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

A tagállamok ezeket a rendelkezéseket 2014. január 1-jétől alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

2. A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

³¹ HL L,, o.

18. cikk
Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

19. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt

a Tanács részéről
az elnök

MELLÉKLET
PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

A pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és a 2008/7/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelv.

1.2. A tevékenységalapú irányítás / tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)

14 05 Adózási politika

1.3. A javaslat/kezdemenyezés típusa

A javaslat **új intézkedésre** irányul

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. A javaslat/kezdemenyezés által érintett többéves bizottsági stratégiai célkitűzések

Pénzügyi stabilitás

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek) és a tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

3. sz. konkrét célkitűzés

Az EU politikai célkitűzéseit támogató új adózási kezdeményezések és intézkedések kidolgozása

A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

14. cím Adóügyek és vámunió ABB 05 Adópolitika

1.4.3. Várható eredmény(ek)

A pénzügyi szolgáltatások belső piaca felaprózódásának elkerülése, szem előtt tartva a bevezetésre kerülő, nem összehangolt nemzeti adóügyi intézkedések növekvő számát.

Annak biztosítása, hogy a pénzügyi intézmények tisztességes mértékben hozzájáruljanak a közelmúltbeli válság költségeinek fedezéséhez, valamint ezen ágazat más ágazatokhoz képest egyenlő adózásának biztosítása.

A túlzottan kockázatos tranzakcióktól megfelelően visszatartó szabályok létrehozása és a jövőbeli válságok elkerülését célzó szabályozási intézkedések kiegészítése.

1.5. A javaslat/kezdeményezés indokolása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek)

Az Unió stabilitásra vonatkozó átfogó célkitűzéséhez való hozzájárulás a pénzügyi válság utóhatásai közepette.

1.5.2. Az uniós részvételből adódó többletérték

A pénzügyi piacok tevékenységek és határok mentén történő felaprózódásának elkerülése, valamint a pénzügyi intézmények Unión belül egyenlő kezelése, és végső soron a belső piac megfelelő működése kizárólag uniós szintű intézkedések meghozatalával biztosítható.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A széles alapú pénzügyi tranzakciós adó nemzeti szintű bevezetése a fenti három célkitűzés elérése mellett, komoly delokalizációs hatások nélkül szinte lehetetlennek bizonyult (svédországi példa).

1.5.4. Összhang és lehetséges szinergia egyéb pénzügyi eszközökkel

Az adók a globális válságrendezési keret részét képezik. Ezenfelül a Bizottság javasolta a pénzügyi tranzakciós adóból befolyó bevételnek jövőbeli saját forrásként történő felhasználását.

1.6. Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama

A javaslat **határozatlan időtartamra** vonatkozik

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

A javaslat pénzügyi hatással van az EU-ra az igazgatási költségek növekedése révén.

Centralizált irányítás közvetlenül a Bizottság által

Centralizált irányítás közvetetten a következőknek történő hatáskör-átruházással:

Az Európai Unióról szóló szerződés V. címe értelmében külön intézkedések végrehajtásával megbízott, a költségvetési rendelet 49. cikke szerinti vonatkozó jogalapot megteremtő jogi aktusban meghatározott személy.

Megosztott irányítás a tagállamokkal

Decentralizált irányítás harmadik országokkal

Nemzetközi szervezetekkel **közös irányítás** (*nevezze meg*)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

A tagállamok megfelelő intézkedéseket kötelesek hozni a pénzügyi tranzakciós adó pontos és időben történő kivetése érdekében, beleértve az ellenőrzési intézkedéseket is.

A tagállamok szabadon határozzák meg az adó megfizetésének, és a helyes megfizetés nyomon követésének és ellenőrzésének biztosítását célzó, megfelelő intézkedéseket.

2.2. Igazgatási és kontrollrendszer

2.2.1. Felismert kockázat(ok)

1. Az irányelv tagállami szinten történő átültetésének késedelme.
2. Az adócsalás, adókikerülés és visszaélés kockázata
3. Áttelepülés kockázata

2.2.2. Tervezett ellenőrzési mód(ok)

Az irányelv 11. cikke megemlíti az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzésére vonatkozó különleges rendelkezéseket: felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és adóügyi közigazgatási együttműködés.

Az áttelepülés kockázatát megfelelő adókulcsok kialakításával, valamint az adóalap tág meghatározásával lehet kezelni.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésre vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A kiadások a többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik?

- Jelenlegi költségvetési kiadási tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Részvétel			
	Szám [Megnevezés.....]	diff./nem diff. (1)	EFTA ² országokból 1	tagjelölt országokból 1 ³	harmadik országokból	a költségvetési rendelet 18. cikke (1) bekezdésének aa) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]	diff./nem diff.	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NEM

¹ Differenciált/nem differenciált előirányzat.

² EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

³ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelölt országok.

- Létrehozandó új költségvetési tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Részvétel			
	Szám [Fejezet.....]	diff./nem diff.	EFTA országokból 1	tagjelölt országokból 1	harmadik országokból 1	a költségvetési rendelet 18 cikke (1) bekezdésének aa) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NEM

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásra gyakorolt becsült hatás összegzése

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete:	Szám	[Megnevezés
--	------	-------------------

Főigazgatóság: <.....>			N. év ⁴	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető			ÖSSZES EN
• Operatív előirányzatok										
Költségvetési tétel száma	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)								
	Kifizetési előirányzatok	(2)								
Költségvetési tétel száma	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)								
	Kifizetési előirányzatok	(2a)								
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ⁵										
Költségvetési tétel száma		(3)								

⁴ Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve.

⁵ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

A[z] <.....> Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettség állalási előirányzatok	=1+1a +3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Kifizetési előirányzatok	=2+2a +3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettség állalási előirányzatok	(4)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Kifizetési előirányzatok	(5)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ÖSSZESEN		(6)									
A többéves pénzügyi keret <....> FEJEZETÉHEZ/AL FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettség állalási előirányzatok	=4+ 6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Kifizetési előirányzatok	=5+ 6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Amennyiben a javaslat/kezdeményezés több fejezetet is érint:

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettség állalási előirányzatok	(4)									
	Kifizetési előirányzatok	(5)									
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ÖSSZESEN		(6)									
A többéves pénzügyi keret 1-4 FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN (Referenciaösszeg)	Kötelezettség állalási előirányzatok	=4+ 6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Kifizetési előirányzatok	=5+ 6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

A többéves pénzügyi keret fejezete:	5	„Igazgatási kiadások ”
--	----------	------------------------

millió EUR (három tizedesjegyre)

		2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017-től kezdődő en
Főigazgatóság: TAXUD						
• Humán erőforrás		0.254	0.762	0.762	0.762	0.762

• Egyéb igazgatási kiadások		0.040	0.036	0.036	0.036	0.036
TAXUD Főigazgatóság ÖSSZESEN		0.294	0.798	0.798	0.798	0.798

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
--	--	-------	-------	-------	-------	-------

millió EUR (három tizedesjegyre)

		2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017-től kezdődően
A többéves pénzügyi keret 1–5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
	Kifizetési előirányzatok	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798

3.2.2. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

- A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

3.2.3.1. Összegzés

- A javaslat/kezdeményezés az alábbiak igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017-től kezdődően
--	----------	----------	----------	----------	--------------------

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETE					
Humánerőforrás	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
Egyéb igazgatási kiadások	0.040	0.036	0.036	0.036	0.036
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉNEK részösszege	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE⁶ bele nem tartozó előirányzatok					
Humánerőforrás					
Egyéb igazgatási kiadások					
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ÖSSZESEN	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3.2. Becsült humánerőforrás-szükségletek

– **X** A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017- től kezdőd ően
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselői és ideiglenes alkalmazotti álláshelyek)					
14 01 01 01 (a központban és a bizottsági képviselőteken)	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
14 01 01 02 (a küldöttségeknél)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 05 01 (közvetett kutatás)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 01 (közvetlen kutatás)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• Külső személyi állomány (teljes munkaidős egyenértékben kifejezve)⁷					
14 01 02 01 (AC, INT, END a teljes keretből)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 02 02 (AC, AL, END, INT, és JED a küldöttségeknél)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 04 yy⁸	- a központban ⁹	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	- a küldöttségeknél	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 05 02 (AC, END, INT közvetett kutatásban)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 02 (AC, END, INT közvetlen kutatásban)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Egyéb költségvetési tétel (kérjük megnevezni)					

⁶ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

ÖSSZESEN	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------

A becsléseket egész számmal (vagy legfeljebb egy tizedesjeggyel) kell kifejezni

14: az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belüli személyzet-átcsoportosítással kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők ideiglenes alkalmazottak	és	A TAXUD Főigazgatóság jelenlegi személyzeti elosztása nem igazán veszi figyelembe a pénzügyi tranzakciós adós közös rendszerét, és belső átcsoportosítást fog igényelni. A kijelölt tisztviselők fő feladatai a következők lesznek: az adó gyakorlati működésére vonatkozó technikai részletek kidolgozása a tárgyalási folyamat támogatása érdekében, az ezt követő végrehajtás nyomon követése, jogi értelmezések és munkadokumentumok készítése, az adókerülés/visszaélés megelőzésére vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusokhoz való hozzájárulás, adott esetben jogsértési eljárások előkészítése, stb.
---	----	--

3.2.4. *A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség*

- **X** A javaslat/kezdeményezés összeegyeztethető a jelenlegi többéves pénzügyi kerettel.

3.2.5. *Harmadik felek részvétele a finanszírozásban*

- A javaslat/kezdeményezés nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

3.3. **A bevételre gyakorolt becsült pénzügyi hatás**

- **X** A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

⁷ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = átmeneti alkalmazott; JED = küldöttségi pályakezdő szakértő.

⁸ Az operatív előirányzatoknál a külső személyzetre részleges felső határérték vonatkozik (korábban: BA-tételek).

⁹ Elsősorban a strukturális alapok, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Halászati Alap (EHA) esetében.